

VBO zet loonoverleg nu al op de helling (24.6.10)

De voorbije weken lanceerden de werkgevers al aanvallen op de arbeidstijd, index, brugpensioen, tijdskrediet, landingsbanen en Vlaamse aanmoedigingspremies. Daar boven op komt nu een pleidooi voor een zware loonmatiging. De loonkosthandicap, door het VBO geschat op 3.5 %, volledig wegwerken zou volgens hen 60.000 à 73.000 jobs opleveren. Het ACV heeft daar vele vragen en bedenkingen bij.

1. Ten eerste blijkt uit cijfers, door VBO gepresenteerd, dat de loonhandicap zou herleid zijn tot 3 % in 2010 (en niet langer 3.5 %). Die 3 % houdt bovendien geen rekening met de fiscale loonkostsubsidies. Breng die in rekening en dan wordt de loonhandicap in 2010 herleid tot 1.35 %.

2. De loonhandicap volledig wegwerken zou dan nog 23.000 à 27.000 jobs opleveren en zeker niet de 60.000 à 73.000 jobs van het VBO.

3. De VBO-cijfers zijn echter een optelsom van de micro-effecten van een loonmatiging op bedrijfsvlak. Het is nochtans gebruikelijk werkgelegenheidseffecten te berekenen met een macro-model, zoals het Planbureau doet. Dat zou geheel andere resultaten opleveren, omdat een macro-model ook rekening houdt met de verminderde gezinsconsumptie, gevolg van lagere lonen.

4. Uiteraard levert loonmatiging jobs op. Met goedkopere jobs kan je goedkoper produceren en goedkoper exporteren. Maar dat kan alleen als andere landen niet hetzelfde doen. Wat een doorgedreven loonmatiging oplevert zien we in Duitsland dat al meer dan 10 jaar zo'n beleid voert. Hiermee werd het exportkampioen met een overschot op de handelsbalans van + 8 %. De lage Duitse lonen leidden evenwel tot een verzwakte interne consumptie. Ook de Duitse jobcreatie viel stil. Tussen 1998 en 2008 groeide de Belgische werkgelegenheid dubbel zo hard als de Duitse. Maar de verhoogde Duitse concurrentie legt de andere landen het vuur aan de schenen. Ook zij komen onder druk te staan om hun loonkosten te verlagen. Blijkbaar wil het VBO meegaan in die neerwaartse loonspiraal.

5. Hoe denkt het VBO die loonmatiging trouwens te realiseren? Door een ingreep in de index, zodat we een verarmende bevolking krijgen? Mogelijks rekent het VBO eerder op verdere lastenverlagingen vanuit de overheid. Kennelijk zijn de vakbonden zich als enige bewust van de penibele budgettaire situatie, die weinig ruimte laat voor ondoelmatige, lineaire lastenverlagingen.

6. Het VBO rept met geen woord over het fundamentele concurrentieprobleem. De tanende Belgische exportpositie in de laatste 10 jaar heeft eerder te maken met het productengamma waarin onze industrie gespecialiseerd is dan met onze loonkost. We zijn teveel gericht op de traditionele Europese exportmarkten i.p.v. op de nieuwe groeimarkten. Dat zegt een studie van het Planbureau die ook stelt dat de loonsstijgingen in deze periode trouwens heel matig bleven.

Die diagnose over onze export-structuur bestaat al meer dan twintig jaar, zonder dat er echter iets verandert.

We moeten dus veeleer inzetten op onderzoek en ontwikkeling, innovatie en vorming van werknemers. De Duitse loonmatiging kopiëren zal uiterst negatieve gevolgen hebben op de consumptie in België en in heel Europa.

De discussie over de loonevolutie wordt door de sociale partners na de zomer gevoerd in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB), zoals voorzien in de Wet op het behoud van de concurrentiepositie (1996). Tegen 1 november maakt die daarover een technisch verslag. De vraag is dan ook wat het VBO wil bereiken door nu zijn rapport uit te brengen. In elk geval tonen ze zo niet langer te geloven in de goede werking van de CRB.

Het VBO roept de sociale partners op "om constructief de loonhandicap op te ruimen en om zonder

taboes naar oplossingen te zoeken". Dat staat in schril contrast met hun oproep aan de politiek om het terugdringen van de loonhandicap "duidelijk in het regeerakkoord te schrijven". Het ACV zal, als steeds, als verantwoordelijke sociale partner onderhandelen. Binnen het kader van de Wet van 1996 zijn de loononderhandelingen, zowel interprofessioneel als sectoraal, duidelijk een terrein van de sociale partners. Om het komende loonoverleg niet onmogelijk te maken, roept het ACV de politiek daarom op om rekening te houden met dit kader en om geen extra bepalingen op te nemen in het regeerakkoord.

Het ACV betreurt de huidige VBO-aanpak en roept de werkgevers op om te blijven kiezen voor overleg, eerder dan voor opeenvolgende provocaties via de media.

.